

Resursele biosferei

Valoarea economica a resurselor biosferei este deosebita, daca avem in vedere ca din produsele vegetale si produsele animaliere se asigura hrana, imbracamintea si incaltamintea, materiale de constructie si combustibili, fie in stare naturala, fie prin valorificare industrială.

Resursele biosferei se reprezinta prin categorii distincte, care privesc: resursele forestiere, resursele pastorale, plantele cultivate si resursele faunistice.

➤ Resursele forestiere

Insemnatatea mare a padurii deriva din cele doua mari si importante functii ale ei: Functia economica (furnizare de material lemnos si produse derivate, protectia unor obiective de interes economic) si functia geoeologica (fiind cunoscuta influenta padurii asupra climei, apelor, solului etc.).

Suprafetele ocupate de paduri acum doua milenii circa 56% din uscat s-au restans treptat, incat azi mai ocupa doar circa 30-34% din totalul uscatului (44 mil. km², echivalentul aproximativ al continentului asiatic).

Se poate aprecia ca omenirea a distrus aproape jumatate din padurile de pe suprafata Pamantului prin suprapasunat, incendieri si defrisari, in vederea obtinerii unor terenuri destinate agriculturii, sau in scopuri industriale (lemn de constructie, lemn pentru celuloza si hartie, combustibil).

Acest proces a fost urmat, intr-un timp destul de scurt, de aparitia unor fenomene nefavorabile vietii (aridizarea climei, eroziunea solului, accentuarea inundatiilor, poluarea aerului etc.).

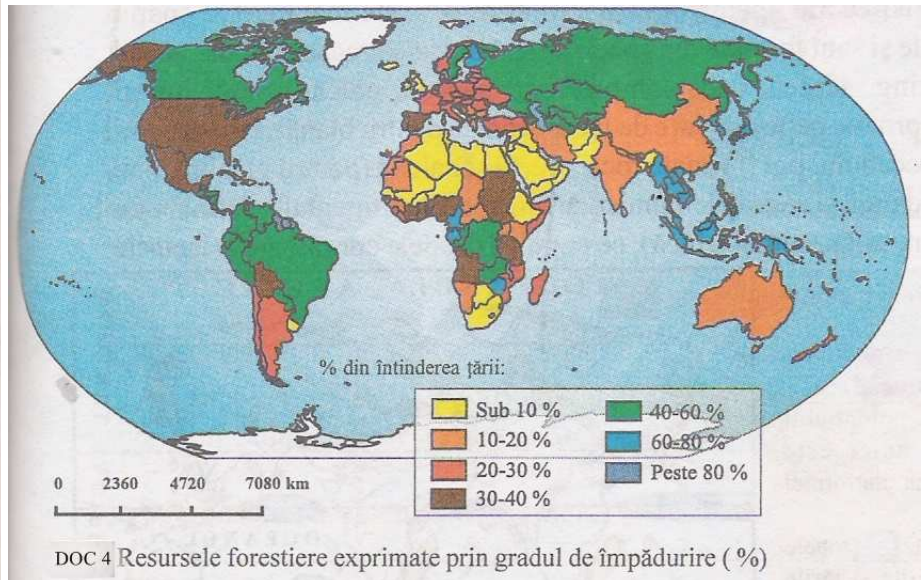
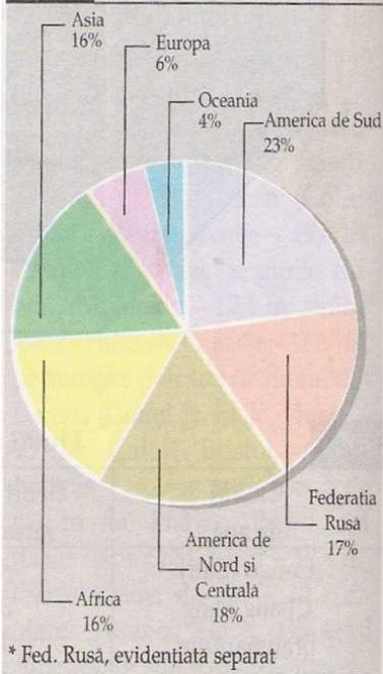
Actuala suprafata acoperita de paduri nu poate satisface, in principiu, cerintele mereu crescande ale populatiei lumii.

Se impun o serie de masuri cum ar fi: exploatarea rationala, reimpadurirea si reconstructia ecologica a zonelor defrisate, stoparea defrisarii abuzive etc.

Repartitia padurilor pe continente este foarte diferita (DOC 1).

Aceasta nu da insa o imagine exacta a resurselor forestiere deoarece zonele aride, foarte extinse in anumite continente (Africa, Australia, Asia) impiedica dezvoltarea padurilor.

Gradul de impadurire este peste media mondiala in America de Nord si America de Sud, pentru ca in Oceania si Africa sa fie sub aceasta medie din cauza extinderii mari a deserturilor, iar in Asia si Europa datorita defrisarilor efectuate in decursul timpului.

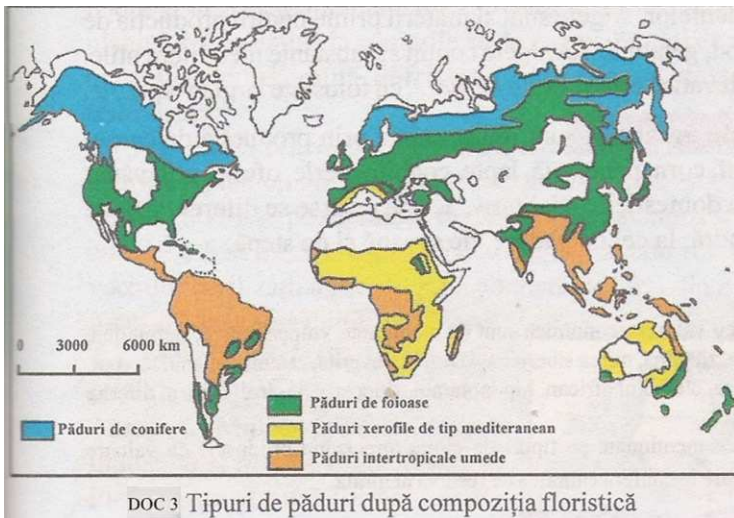
DOC 1**Ponderea suprafeții pădurilor pe continente* în totalul mondial al suprafeței ocupate cu păduri**

- **Padurile de conifere** acopera circa 1.200 milioane ha si, economic, reprezinta o resursa insemnata de masa vegetala, intrucat se caracterizeaza prin numarul restrans de specii, uniformitatea intinderilor cu paduri, trunchiurilor drepte, densitatea redusa si pierderile de lemn in urma separarii ramurilor scurte si subtiri.

Padurile de conifere sunt formate, mai frecvent, din brad, molid si pin. In apropierea tarmului vestic al Americii de Nord cresc arborele mamut si arborele rosu, cu inaltime de pana la 120 m, apoi tuia gigantica (65 m), laricele, douglasul verde si chiparosul de California.

- **Padurile de fojase** din zona temperat-subtropicala sunt formate dintr-un amestec de specii, precum: fagul, stejarul, mestecanul, castanul, plopul, carpenul, frasinul, paltinul, artarul, aninul, nucul, magnolia, chiparosul de balta, apoi stajarul de pluta, camforul, bambusul, eucaliptul, arborele de gingo si metasequoia. Economic, avand densitati mai mici, aceste paduri furnizeaza mai putin materie lemnoasa (90 m³/ha in America de Nord si 75 m³/ha in Rusia).

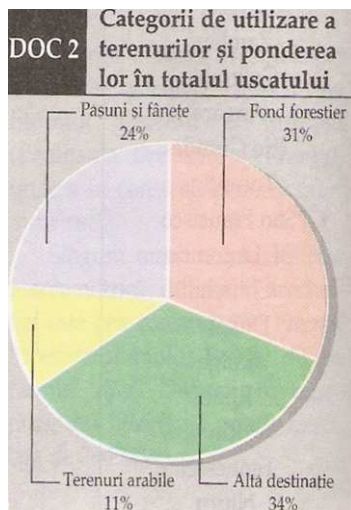
- **Padurile intertropicale umede**, repartizate intre cele doua tropice, se dezvoltă într-un mediu umed si cald, pe circa 2 miliarde ha (peste 50% din suprafata forestiera a Terrei); cu o mare varietate a speciilor si densitate variabila ajung la productia de masa lemnoasa de 190-370 m³/ha. Speciile de arbori cu valoare econonima deosebita sunt: arborele de cauciuc, mahonul, arborele de quebracho, abanosul, palisandrul, cedrul, palmierul, tackul, santalul, bambusul, arborele de camfor, arborele de unt, castanul, indigetierul, cocaierul, arborele de chinina.

➤ **Resursele pastorale** cuprind pasunile și fanetele naturale, care se desfășoară pe circa 3.000 milioane ha. Valoarea economică este dată de faptul că pajistile reprezintă baza furajeră pentru animalele care oferă lapte, carne, lână și piei.

- **Pajistile** se diferențiază calitativ de la zona rece la zonele de savană sau în altitudine, prin formațiuni ierboase cu productivitate variabilă. Mai slab calitativ sunt pajistile de tundră (dincolo de 55° Lt. N) și mult mai productive, sezonier, sunt pajistile de stepă, care susțin creșterea bovinelor, ovinelor, cabalinelor, caprinelor, precum și pajistile de savană.

➤ **Culturile agricole**, deși aparent ocupă o suprafață relativ redusă (11%), constituie principalele surse biotice de agroalimentație. Aceste culturi agricole reprezintă, pe ansamblul lor, ceea ce s-a putut numi „biosferă transformată”.

➤ **Vegetația acvatică** cu valoare economică se reprezintă prin alge marine de talie mare, apreciate pentru alimentarea populației din Japonia, China, apoi pentru furajarea animalelor, întrucât au valoare nutritivă de trei ori mai mare decât a fanului (China, Franța, Islanda, Japonia). Concentrația mare în azot le conferă calitatea de îngrășământ pentru cultura plantelor. Algele sunt și materii prime pentru producția de celuloză, alcool, parfumuri, iod, gelatină. Tot algele conțin și substanțe mateliferă utile. O altă resursă vegetală acvatică este și iarba de mare, cu folosință largă în tapiterie.

➤ **Resursele faunistice ale uscatului** sunt reprezentative prin producția de carne, piei, blanuri, oase, grăsimi, puf, corn, pene, ouă, lapte, cochilii, perle, oferite prin vânat și pescuit, dar și de animalele domestice. Calitativ, aceste resurse se diferențiază de la potențialul faunistic de tundră, la cel de pădure, de savană și de stepă.

➤ Resursele faunistice ale apelor oceanice sunt repartizate mai mult in spatii platformei continentale si sunt formate din specii de apa dulce/salmastra: midii, stridii, crustacee, pesti (hering, sardea, cod, somon, ton, macrou, calcan), apoi bureti, lamelibranhiate (care produc perle) si vidre de mare (vanate pentru blana). La adancimi mai mari si in largul oceanului pot fi vanate foca, morsa si balena (pentru grasimi, piei, oase). La acestea se adauga si resursele faunistice din apele continentale, formate din specii variate (crap, lin, salau, somn, stiuca), ce populeaza apele curgatoare si lacurile.

